

**Finansijski izvještaji za
period koji se završava 31.
decembra 2018. godine i
izvještaj nezavisnog
revizora**

Pošte Srpske a.d. Banja Luka

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	3
Bilans uspjeha za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine	7
Izveštaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2018. godine.....	8
Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine.....	9
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine	10
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine	11
1. Osnovni podaci o društvu	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	13
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	14
4. Značajne računovodstvene procjene	21
5. Prihodi od prodaje učinaka	23
6. Ostali poslovni prihodi	23
7. Troškovi materijala	24
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	24
8. Troškovi proizvodnih usluga	25
9. Troškovi amortizacije i rezervisanja	25
10. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	26
11. Finansijski prihodi.....	26
12. Ostali prihodi	26
13. Ostali rashodi	27
14. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina.....	27
15. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	27
16. Porez na dobit	28
17. Gubitak po akciji.....	28
18. Nematerijalna ulaganja.....	28
19. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	29
20. Zalihe	30
21. Kratkoročna potraživanja.....	30
22. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31
23. Aktivna vremenska razgraničenja.....	31
24. Kapital.....	32
25. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	32
26. Dugoročni krediti	33
27. Kratkoročne finansijske obaveze	34
28. Obaveze iz poslovanja	34
29. Obaveze za zarade i naknade zarada	34
30. Pasivna vremenska razgraničenja.....	35
31. Vanbilansna evidencija.....	35
32. Upravljanje finansijskim rizicima	35
33. Transakcije sa povezanim pravnim licima	37
34. Poreski propisi	37
35. Događaji nakon datuma izvještavanja	37
36. Usaglašavanje potraživanja i obaveza.....	37
37. Potencijalne obaveze	38

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@grantthornton.ba

www.grantthornton.ba

Akcionarima privrednog društva Pošte Srpske a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Pošte Srpske a.d. Banja Luka (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum, uključujući i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prikazuju u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na napomenu 20 uz finansijske izvještaje, gdje su nekretnine, postrojenja i opreme iskazane u iznosu od 69.188.985 KM. Društvo ne posjeduje dokaze o vlasništvu na određenim nekretninama evidentiranim u poslovnim knjigama. Postupak usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem u zemljišnim knjigama i katastru je u toku.

Na dan 31. decembra 2018. godine, kratkoročne obaveze Društva su veće od njegove tekuće imovine za 5.215.392 KM. Ove činjenice ukazuju na mogućnost uticaja na sposobnost Društva da posluje po načelu stalnosti poslovanja. Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Društva. U skladu sa navedenim Vlada Republike Srpske i Narodna skupština su u decembru 2018. godine odobrile subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa gore navedenim pitanjima.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
<p><i>1. Prihodi od prodaje učinaka (napomena br.5)</i></p> <p>Prihodi od prodaje učinaka u 2018. godini iskazani su u iznosu od 56.270.275 KM.</p> <p>Usmjerili smo pažnju na provjeru tačnosti evidentiranih prihoda, način i priznavanje prihoda, povezane kontrole i obim procjena u pogledu iznosa priznavanja prihoda.</p> <p>Takođe, pitanje priznavanja prihoda smatramo bitnim jer postoji rizik od priznavanja prihoda u različitim periodima u odnosu na datum kada je usluga pružena u vezi količine i cijene ugovorenih usluga, kao i evidentiranje popusta u procesu generisanja prihoda.</p>	<p><i>Naše procedure su uključivale sljedeće postupke:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Izabrali smo uzorak i na osnovu njega uradili testove detalja i kontrola koji su nam dali zadovoljavajuće rezultate; - na bazi uzorka provjerili smo osnove za priznavanje prihoda od pruženih usluga, kao i procedure neophodne za sticanje uvjerenja da su događaji povezani sa priznavanjem prihoda nastali, -na bazi uzorka pregledali smo ugovore o pružanju usluga i uvjerali smo se da su prihodi od prodaje učinaka iskazani u iznosima kako je to definisano ugovorom i na bazi uzorka stekli smo razumno uvjeravanje da se popusti pravilno obračunavaju i evidentiraju. - revizorskim procedurama provedenim na bazi uzorka, potvrdili smo da su prihodi priznati u periodu na koji se i odnose; <p>Na bazi provedenih revizorskih procedura nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost evidentiranih prihoda u 2018. godini.</p>

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

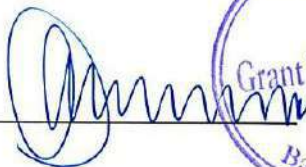
Takođe, dostavljamo rukovodstvu Društva izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavjestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koje se može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena rukovodstvu Društva, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja.

Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve obavjesti.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Nevena Milinković, Ovlašteni revizor.

Banja Luka, 25.03.2019. godine

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Nevena Milinković
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2018. u KM	2017. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		193.524	246.119
Prihodi od prodaje učinaka	5	56.270.275	53.041.974
Ostali poslovni prihodi	6	2.777.460	3.218.463
		59.241.259	56.506.556
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodate robe		74.273	82.255
Troškovi materijala	7	3.281.810	3.105.284
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	41.608.929	40.496.864
Troškovi proizvodnih usluga	9	8.807.144	7.780.586
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	3.235.197	3.025.375
Nematerijalni troškovi	11	3.157.092	2.523.315
Troškovi poreza		276.281	328.139
Troškovi doprinosa		81.882	85.027
		60.522.608	57.426.845
Poslovni dobitak/(gubitak)		(1.281.349)	(920.289)
Finansijski prihodi	12	283.200	671.094
Finansijski rashodi		(232.431)	(500.740)
Ostali prihodi	13	911.226	671.538
Ostali rashodi	14	(510.176)	(1.598.565)
Prihodi po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine		10.388	6.343
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	15	1.191.353	1.165.331
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina	16	(1.123.780)	(240.634)
Gubitak prije oporezivanja		(751.569)	(745.922)
Porez na dobit	17	-	-
Neto gubitak		(751.569)	(745.922)
Zarada po akciji	18	(0,0194)	(0,0192)

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o ostalim dobitima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	2018. u KM	2017. u KM
Neto gubitak perioda	(751.569)	(745.922)
Ostali dobiti u periodu	795.117	822.846
Ukupan neto dobitak	43.548	76.924

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	19	663.437	500.145
Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine	20	69.188.985	69.592.015
Biološka sredstva i sredstva kulture		537.903	527.516
Dugoročni finansijski plasmani		24.125	35.310
		70.414.450	70.654.986
Tekuća imovina			
Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	21	595.753	686.067
Kratkoročna potraživanja	22	6.498.763	6.750.110
Kratkoročni finansijski plasmani		10.797	13.386
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	23	451.859	522.089
Porez na dodatu vrijednost		5.304	3.021
Aktivna vremenska razgraničenja	24	1.836.455	1.505.818
		9.398.931	9.480.491
POSLOVNA AKTIVA		79.813.381	80.135.477
Vanbilansna aktiva	32	23.007.410	34.272.017
UKUPNA AKTIVA		102.820.791	114.407.494
Kapital	25		
Osnovni kapital		38.754.233	38.754.233
Revalorizacione rezerve		26.732.729	27.528.782
Neraspoređeni dobitak		795.117	822.846
Gubitak		(2.448.975)	(2.520.251)
		63.833.104	64.585.610
Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	26	841.626	781.687
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti	27	524.328	1.543.231
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	28	2.656.028	1.573.223
Obaveze iz poslovanja	29	3.812.609	4.144.233
Obaveze za zarade i naknade zarada	30	4.844.056	4.675.644
Druge obaveze		26.756	66.488
Porez na dodatu vrijednost		49.508	54.572
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		55.068	60.115
Pasivna vremenska razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	31	3.170.298	2.650.674
		14.614.323	13.224.949
POSLOVNA PASIVA		79.813.381	80.135.477
Vanbilansna pasiva	32	23.007.410	34.272.017
UKUPNA PASIVA		102.820.791	114.407.494

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine

	2018.	2017.
	u KM	u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	59.051.304	58.339.276
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	1.000.000	302.400
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	5.275.451	5.562.711
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(14.942.391)	(14.066.837)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(41.709.900)	(43.244.387)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(152.166)	(403.852)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	-	(45.770)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(5.508.304)	(5.925.281)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	3.013.994	518.260
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina i bioloških	-	165.275
Prilivi po osnovu kamata	123.299	251.985
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	(2.179.894)	(1.469.545)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(2.056.595)	(1.052.285)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	-	3.000.000
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	6.424.027	2.967.513
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	13.593	13.585
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(1.573.223)	(2.197.211)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(5.892.166)	(3.272.625)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.027.769)	511.262
NETO PRILIV / ODLIV GOTOVINE	(70.370)	(22.763)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	522.089	544.913
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovina	195	206
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(55)	(267)
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	451.859	522.089

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine

	Osnovni kapital	Revalorizaci one rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriv eni (gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2017. godine	38.754.233	28.421.254	(1.774.331)	65.401.156
Efekte revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(69.626)	-	(69.626)
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	(745.920)	(745.920)
Neto dobitci/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	-	(822.845)	822.845	-
Stanje na dan 31.12.2017./ 01.01.2018. god.	38.754.233	27.528.783	(1.697.406)	64.585.610
Efekte revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	(937)	-	(937)
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	(751.569)	(751.569)
Neto dobitci/(gubici) perioda priznati direktno u kapitalu	-	(795.117)	795.117	-
Stanje na dan 31.12.2018. godine	38.754.233	26.732.729	(1.653.858)	63.833.104

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o društvu

Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka je pravni sljedbenik Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, sa p.o. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu, oznaka i broj upisnika suda: U/I-878/96, dana 20.12.1996. godine, Javno osnovno državno preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske sa p.o. Banja Luka upisano je na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske br. 02-1394/96 od 10.12.1996. godine (Sl. gl. RS. br. 30/96) o podjeli Jedinistvenog javnog preduzeća PTT saobraćaja Republike Srpske na JODP za Telekomunikacije Republike Srpske i JODP za poštanski saobraćaj Republike Srpske.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj registarskog uložka registarskog suda: 1-10036-00, oznaka i broj upisnika suda: U/I-3216/02 od 25.12.2002. godine upisana je statusna promjena - vlasnička transformacija u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) i promjena broja adrese kod Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, Banja Luka, sa p.o. tako da će poslovati pod nazivom: Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske, a.d. Banja Luka, Ul. Kralja Petra I Karađorđevića broj 93.

Prema Rješenju nadležnog registarskog suda opisani su onivači-Prilog uz Rješenje broj: 2. Naziv i sjedište osnivača odnosno prebivalište ulagača. Akcijski kapital ukupno iznosi 38.754.233 KM.

Na osnovu prijedloga Službe za poreze Uprava Preduzeća je donijela 09.03.2018. godine Odluku broj: 1.-708-1/18 o utvrđivanju procenta srazmjernog odbitka ulaznog PDV-a za 2018. godinu od 7%.

Od 01.04.2017. godine primjenjuje se novi Kolektivni ugovor, a početkom primjene ovog ugovora stavljeni su van snage Pravilnik o radu Preduzeća i Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti u Preduzeću. Osim Kolektivnog ugovora 01.04.2017. godine je počela primjena i Pravilnika o razvrstavanju radnih mjesta po koeficijentima složenosti Preduzeća.

Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-10-002305 od 03.06.2011. godine kao lice ovlašćeno za zastupanje upisuje se Jasminka Krivokuća.

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka je: 1878182.

Šifra osnovne djelatnosti je 53.10 - Pružanje univerzalnih poštanskih usluga.

JMB: 4400959000002. Poreski broj je: 400959000002.

Organi prema Statutu su: Skupština akcionara, Nadzorni odbor i Uprava.

Broj zaposlenih na dan 31. decembra 2018. godine je 2.381 radnika (na dan 31. decembra 2017. godine je 2.290 radnika), od čega 2.268 sa ugovorom o radu na neodređeno, 62 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 33 radnika su pripravnici.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj. Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2018. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 63/16).

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Načelom stalnosti poslovanja (MRS 1 Paragraf 25 i 26) je definisano da pri „pripremi finansijskih izvještaja, rukovodstvo procjenjuje sposobnost entiteta da nastavi da trajno posluje u smislu stalnosti poslovanja.“ Period koji se analizira je neograničen, ali u procjeni stalnosti poslovanja rukovodstvo uzima sve dostupne informacije o budućnosti za najmanje dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog perioda, to znači za narednu poslovnu godinu. Pošte Srpske su sačinile i usvojile planove rada za naredne tri godine, što je dokaz namjere i plana Uprave Preduzeća da će poslovanje biti nastavljeno u naredne tri godine.

Pošte Srpske predstavljaju Preduzeće od strateškog interesa za Republiku Srpsku. Značaj i ulogu Pošta Srpske prepoznala je Vlada Republike Srpske i Narodna skupština, te je u decembru 2018. godine odobrila subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Uzimaju se u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,70755	1,63081

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Tekuća poreska sredstva i obaveze za tekuću i prethodnu godinu vrednovana su u iznosu za koji se očekuje da će biti vraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primjenjene poreske stope, korištene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza, su propisane poreskim propisima primjenljivim na dan ili nakon datuma bilansa stanja.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Amortizacione stope se kreću u rasponu 6,66-33,33%.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnina, postrojenja i opreme, nabavna vrijednost se koriguje za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, sredstva u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,50-10,00 %
Računarska oprema	20,00-25,00 %
Namještaj	12,50 %
Putnički automobili	15,50 %
Teretni automobili	14,30 %
Mopedi	14,00-14,30 %
Klime	16,50%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Sredstva kulture

U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture i sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture. U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuje po nabavnoj cijeni, izuzev Stalne zbirke koja se vrednuje po procijenjenoj (umjetničkoj) vrijednosti.

Ostali dugoročni finansijski plasmani

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani. Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih plasmana prilikom inicijalnog priznavanja prema ugovorenim odredbama.

Zalihe i dati avansi

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi. Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

Sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji.

Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koja se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji, vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procjenjivanje po poštenoj fer vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospeljeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenoj vrijednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Potraživanja

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Potraživanja od dužnika u stečaju i potraživanja koja nisu naplaćena za godinu dana od dana dospjeća, indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Kratkoročni finansijski plasmani

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dospijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani.

Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijea indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

Gotovina i ekvivalenti gotovine

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

Dugoročne obaveze

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Kratkoročne finansijske obaveze

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dospijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

Pasivna vremenska razgraničenja

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjene vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjene vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjerenja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Uslijed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada rukovodstvo Društva dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2018. u KM	2017. u KM
Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu	55.488.553	52.424.617
Prihodi od prodaje učinaka na inostranom tržištu	781.722	617.357
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	56.270.275	53.041.974

Prihodi od prodaje učinaka u 2018. godini u iznosu od 56.270.275 KM (u 2017. godini u iznosu od 53.041.974 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od prodaje učinaka na domaćem tržištu u iznosu od 55.488.553 KM i obuhvataju prihode od pismonosnih usluga, prihode od finansijskih usluga i prihode od prodaje poštanskih maraka. Ova vrsta prihoda u odnosu na 2017. godinu je veća za 3.063.936 KM, a razlog povećanja je povećan broj izvršenih usluga i sklopljenih ugovora sa korisnicima poštanskih usluga.

6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Prihod od zakupnina	2.440.778	2.447.609
Prihod od dotacija- refundacija bolovanja	329.782	468.454
Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	6.900	2.400
Prihodi od donacija	-	300.000
Ukupno ostali poslovni prihodi:	2.777.460	3.218.463

Prihod od zakupnina je prikazan u narednoj tabeli:

Prihod od zakupnina	2018. u KM	2017. u KM
Prihod od zakupnina objekata	2.121.865	2.136.897
Prihod od zakupnina zemljišta	67.156	59.225
Ostali prihod od zakupnina	251.355	251.133
Prihod od zakupnina postrojenja i opreme	402	354
Ukupno prihod od zakupnina:	2.440.778	2.447.609

7. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2018. u KM	2017. u KM
Troškovi goriva i energije	1.178.593	1.182.129
Troškovi režijskog materijala	2.103.217	1.923.155
Ukupno troškovi materijala:	3.281.810	3.105.284

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	2018. u KM	2017. u KM
Troškovi bruto zarada	25.977.868	24.955.358
Troškovi bruto naknada zarada	5.621.934	5.955.136
Troškovi regresa za godišnji odmor	2.132.233	2.014.114
Troškovi naknada za topli obrok	6.988.057	6.784.179
Troškovi bruto naknada članovima odbora	71.642	70.987
Pomoć zaposlenima za slučaj smrti	94.850	115.565
Troškovi službenog putovanja	92.345	72.630
Troškovi prevoza radnika	436.985	384.647
Troškovi paušala za mopede	132.063	106.610
Troškovi ostalih ličnih rashoda	42.887	37.638
Troškovi naknada sindikalnim predstavnicima	18.065	-
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	41.608.929	40.496.864

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda u 2018. godini iznose 41.608.929 KM (u 2017. godini iznose 40.496.864 KM), od čega se 25.977.868 KM odnosi na troškove bruto zarada koji su povećani u odnosu na prošlu godinu zbog povećanja broja radnika.

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2018. u KM	2017. u KM
Troškovi transportnih usluga	3.477.121	3.517.383
Troškovi usluga održavanja	964.197	739.796
Troškovi zakupa	364.280	283.925
Troškovi reklame i propagande	168.065	85.647
Troškovi ostalih usluga	3.833.481	3.153.835
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	8.807.144	7.780.586

Troškovi proizvodnih usluga većim dijelom se odnose na troškove transportnih usluga i troškove ostalih usluga. Troškovi transportnih usluga u 2018. godini u iznosu od 3.477.121 KM (u 2017. godini u iznosu od 3.517.383 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove uručjenja konsajment pošiljaka u iznosu od 2.912.481 KM. Troškovi ostalih usluga u 2018. godini u iznosu od 3.833.481 KM (u 2017. godini u iznosu od 3.153.835 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove međuoperaterske razmjene pismonosnih pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju u iznosu od 1.701.364 KM.

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2018. u KM	2017. u KM
Troškovi amortizacije:		
Troškovi amortizacije koji se uključuju u poresku osnovicu	2.344.313	2.202.529
Troškovi amortizacije koji se ne uključuju u poresku osnovicu – procjena	795.117	822.846
	3.139.430	3.025.375
Troškovi rezervisanja:		
Troškovi rezervisanja za odlazak u penziju	33.860	-
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	61.907	-
	95.767	-
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	3.235.197	3.025.375

Troškovi amortizacije u 2018. godini u iznosu od 3.139.430 KM (u 2017. godini u iznosu od 3.025.375 KM) odnose se na amortizaciju nematerijalnih sredstava u iznosu od 48.456 KM, amortizaciju građevinskih objekata u iznosu od 1.718.986 KM i amortizaciju opreme u iznosu od 1.371.988 KM.

11. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2018. u KM	2017. u KM
Troškovi platnog prometa	1.358.132	1.295.309
Troškovi premije osiguranja	326.716	318.455
Troškovi neproizvodnih usluga (licence, advokatske usluge, usluge čišćenja itd.)	916.800	267.298
Troškovi članarina	381.601	408.564
Troškovi reprezentacije	46.294	27.102
Ostali nematerijalni troškovi	127.549	206.587
Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):	3.157.092	2.523.315

Nematerijalni troškovi u 2018. godini u iznosu od 3.157.092 KM (u 2017. godini u iznosu od 2.523.315 KM) odnose se na neproizvodne usluge, troškove reprezentacije, troškove osiguranja imovine i lica, troškove platnog prometa, troškove članarina i ostalih nematerijalnih troškova.

12. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Prihodi od kamata	280.548	656.653
Pozitivne kursne razlike	2.302	13.891
Ostali finansijski prihodi	350	550
Ukupno finansijski prihodi:	283.200	671.094

13. Ostali prihodi

Ostali prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Dobici po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	32.998
Prihodi po osnovu otpisa ostalih obaveza	18.297	1.576
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	30.682	43.001
Prihodi od naplate šteta od osiguravajućih društava	36.170	7.733
Ostali neposlovni i vanredni prihodi	73.315	45.245

Ostali prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Naplaćena otpisana potraživanja	613.353	460.808
Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	81.449	47.069
Dobici po osnovu prodaje materijala	22.823	1.934
Ostali prihodi od naplaćenih penala	35.137	31.174
Ukupno ostali prihodi:	911.226	671.538

Ostali prihodi u 2018. godini u iznosu od 911.226 KM (u 2017. godini u iznosu od 671.538 KM) se najvećim dijelom odnose na naplaćena otpisana potraživanja i prihode od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

14. Ostali rashodi

Ostali rashodi	2018. u KM	2017. u KM
Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	337.046	663.642
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	117.132	578.682
Gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	55.963	71.852
Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	35	284.389
Ukupno ostali rashodi:	510.176	1.598.565

15. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina

Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina u 2018. godini u iznosu od 1.191.353 KM (u 2017. godini u iznosu od 1.165.331 KM) najvećim dijelom se odnose na odobrenu subvenciju Budžeta Republike Srpske za prethodne godine po Zakonu o poštanskim uslugama RS u iznosu od 1.000.000 KM. Ovim sredstvima se subvencionira rad i postojanje neprofitabilnih pošta.

16. Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina

Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina u 2018. godini u iznosu od 1.123.780 KM (u 2017. godini u iznosu od 240.634 KM) odnose se najvećim dijelom,

na rashode kamata po kontroli Poreske uprave Republike Srpske u iznosu od 1.045.296 KM za period od 2014. do 2017. godine.

17. Porez na dobit

Tekući porez na dobit	2018. u KM	2017. u KM
Gubitak prije oporezivanja	(751.569)	(745.922)
Korekcija za poreske svrhe	(1.552.590)	(620.023)
Poreski dobitak/(gubitak)	(2.304.159)	(1.365.945)
Dio gubitka prenesen iz prethodnog perioda	(3.237.547)	(1.219.775)
Neto poreska osnovica	-	-
Ukupno tekući porez na dobit:	-	-

18. Gubitak po akciji

Gubitak po akciji	2018. u KM	2017. u KM
Gubitak obračunskog perioda	(751.569)	(745.922)
Prosječan ponderisani broj akcija	38.754.233	38.754.233
Ukupno gubitak po akciji:	(0,0194)	(0,0192)

19. Nematerijalna ulaganja

	Programi za računare	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST		
Nabavna vrijednost na 01.01.2016.	2.529.968	2.529.968
Nabavka	82.473	82.473
Otpis/rashodovanje	(62.899)	(62.899)
Nabavna vrijednost na 31.12.2016./01.01.2017.	2.549.542	2.549.542
Nabavka	30.002	30.002
Otpis/rashodovanje	(2.871)	(2.871)
Nabavna vrijednost na 31.12.2017./01.01.2018.	2.576.673	2.576.673
Nabavka	211.747	211.747
Nabavna vrijednost na 31.12.2018.	2.788.420	2.788.420
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Ispravka vrijednosti na 01.01.2016.	2.057.465	2.057.465
Amortizacija	39.852	39.852
Otpis/rashodovanje	(62.899)	(62.899)
Ispravka vrijednosti na 31.12.2016./01.01.2017.	2.034.418	2.034.418
Amortizacija	44.853	44.853
Otpis/rashodovanje	(2.743)	(2.743)
Ispravka vrijednosti na 31.12.2017./01.01.2018.	2.076.528	2.076.528
Amortizacija	48.455	48.455
Ispravka vrijednosti na 31.12.2018.	2.124.983	2.124.983
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	500.145	500.145

Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	663.437	663.437
--	----------------	----------------

Na dan 31. decembra 2018. godine povećanje na nematerijalnim ulaganjima u iznosu od 211.747 KM se odnosi na povećanje vrijednosti aplikativnog softvera, nabavku licenci i softvera

20. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Avansi i NPO u pripremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T					
Stanje na dan 01.01.2017.	14.396.018	91.515.899	26.299.257	2.245.268	134.456.442
Nabavka	40.365	179.856	1.207.507	1.718.641	3.146.369
Prodaja i rashodovanja	(271.700)	(485.956)	(1.320.702)	(1.506.967)	(3.585.325)
Stanje na dan 31.12.2017.	14.164.683	91.209.799	26.186.062	2.456.942	134.017.486
Nabavka/povećanje	28.557	516.312	1.887.826	3.698.029	6.130.724
Prodaja i rashodovanja	-	(67.810)	(1.615.280)	(3.415.054)	(5.098.144)
Stanje na dan 31.12.2018.	14.193.240	91.658.301	26.458.608	2.739.917	135.050.066
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I					
Stanje na dan 01.01.2017.	-	41.129.749	21.615.136	236.874	62.981.759
Amortizacija	-	1.725.385	1.255.136	-	2.980.521
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(227.583)	(1.309.226)	-	(1.536.809)
Stanje na dan 31.12.2017.	-	42.627.551	21.561.046	236.874	64.425.471
Amortizacija	-	1.684.633	1.371.987	-	3.056.620
Prodaja u periodu i rashodovanje	-	(63.200)	(1.557.810)	-	(1.621.010)
Stanje na dan 31.12.2018.	-	44.248.984	21.375.223	236.874	65.861.081
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	14.164.683	48.582.248	4.625.016	2.220.068	69.592.015
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	14.193.240	47.409.317	5.083.385	2.503.043	69.188.985

Na dan 31.12.2018. godine Društvo ne posjeduje dokaze o vlasništvu na određenim nekretninama evidentiranim u poslovnim knjigama. Postupak usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem u zemljišnim knjigama i katastru je u toku.

Na dan 31.12.2018. godine na imovini Društva nema upisanih hipoteka ili zaloga.

Povećanje vrijednosti zemljišta na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 28.557 KM se odnosi na uknjižavanje zemljišta u poslovne knjige Društva po osnovu popisa, a dio se odnosi na kupovinu zemljišta u Šekovićima.

Povećanje na građevinskim objektima u iznosu od 516.312 KM se odnosi na sanaciju i rekonstrukciju pošta Banja Luka, Čelinac, Rogatica, Nova Varoš, Teslić, Sokolac. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata izvršeno je i po popisu na dan 31. decembra 2018. godine uknjižavanjem novih objekata u iznosu od 121.419 KM. Takođe, popisom su utvrđene veće kvadrature objekata nego što su vođene u poslovnim knjigama Društva u objektima pošta Vrbanjci i Lamovita.

Nabavka opreme na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 1.887.826 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku računara, brojačice novca, teretnih vozila, vage i namještaja. Po popisu sa 31. decembra 2018. godine i po popisu u toku 2018. godine rashodovano je opreme u iznosu od 1.615.280 KM nabavne vrijednosti, 1.557.810 KM ispravke vrijednosti, odnosno 57.470 KM sadašnje vrijednosti.

Posljednja procjena vrijednosti imovine je izvršena 31. decembra 2012. godine, te kako na tržištu nekretnina nije bilo velikih odstupanja i promjene cijena, Uprava je Zaključkom broj 1.-60-1/18 od 23.01.2019. godine konstatovala da nije potrebno vršiti procjenu vrijednosti nekretnina za 2018. godinu.

21. Zalihe

Zalihe	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Zalihe materijala	521.584	624.974
Zalihe robe	69.108	58.079
Dati avansi	5.061	406.938
<i>Ispravka vrijednosti datih avansa</i>	-	(403.924)
Ukupno zalihe:	595.753	686.067

22. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Kupci u zemlji	5.278.206	5.448.267
<i>Ispravka vrijednosti</i>	(1.125.795)	(1.073.539)
Kupci u inostranstvu	34.009	8.195
Druga kratkoročna potraživanja	3.071.319	3.268.106
<i>Ispravka vrijednosti</i>	(1.883.972)	(1.974.547)
Potraživanja iz specifičnih poslova	-	88
Sumnjiva i sporna potraživanja	1.124.996	1.073.540
Ukupno kratkoročna potraživanja:	6.498.763	6.750.110

Ispravka vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 1.883.972 KM (na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 1.974.547 KM) najvećim dijelom se odnose na ispravku vrijednosti od Bobar Banke u iznosu od 909.147 KM koju su Pošte Srpske 7. februara 2017. godine prijavile u stečajnu masu Okružnom privrednom sudu u Bijeljini.

Druga kratkoročna potraživanja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Potraživanja od zaposlenih	29.068	64.284
Potraživanja od državnih organa	1.120.225	1.087.928
Potraživanja za više plaćene poreze I doprinose	85.921	70.941
Ostala kratkoročna potraživanja	1.836.105	2.044.953
Ukupno druga kratkoročna potraživanja:	3.071.319	3.268.106

Pregled većih kupaca	31.12.2018. u KM
Helvetia Apotheke d.o.o. Banja Luka	687.981
Telekomunikacije RS a.d. Banja Luka	462.865
Radio Televizija Republike Srpske a.d. Banja Luka	387.297
Javni fond PIO RS Bijeljina	267.215
Poreska uprava RS	359.447
Osnovni sud Banja Luka	292.436

23. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	119.513	182.031
Poslovni račun - strana valuta	40.829	60.198
Izdvojena sredstva	291.517	279.860
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	451.859	522.089

24. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.683.246	1.135.559
Unaprijed plaćeni troškovi	153.209	370.259
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	1.836.455	1.505.818

Aktivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 1.836.455 KM (na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 1.505.818 KM) odnose se na razgraničene unaprijed plaćene

troškove ogrijeva, troškove osiguranja, kao i nefakturisane prihode po osnovu međunarodnog i međuoperatorskog obračuna pismonosnih i paketskih pošiljaka za 2018. godinu.

25. Kapital

Kapital	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Akcijski kapital	38.754.233	38.754.233
Revalorizac.rezerve	26.732.729	27.528.782
Neraspoređeni dobitak	795.117	822.846
Gubitak.tekuće godine	(751.569)	(745.921)
Gubitak iz ranijih godina	(1.697.406)	(1.774.330)
Ukupno kapital:	63.833.104	64.585.610

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2018. godine iznosi 38.754.233 KM i sastoji se od 38.754.233 akcije, pojedinačne nominalne vrijednosti od 1 KM.

Struktura osnovnog kapitala Društva data je u narednom pregledu:

Osnovni kapital	Broj akcija	Učešće %
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	25.190.566	65,00
Pref a.d. Banja Luka	3.875.423	10,00
DUIF Kristal Invest a.d. - OMIF MAXIMUS FUND	2.402.559	6,20
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	1.937.712	5,00
DUIF Invest nova a.d. - OMIF INVEST NOVA	1.097.670	2,83
DUIF Management solutions- OMIF VB fond	1.002.616	2,59
Oktan promet d.o.o	797.245	2,06
DUIF Kristal Invest a.d. - OAIF OPPORTUNITY FUND	385.851	1,00
DUIF Management solutions- OAIF Bors Invest fond	206.589	0,53
EGP Investments d.o.o. Beograd	170.000	0,44
Ostali akcionari	1.688.002	4,35
Ukupno osnovni kapital:	38.754.233	100,00

26. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	509.747	541.972
Ostala dugoročna rezervisanja	328.435	235.672
Razgraničeni prihodi i primljene donacije	3.444	4.043
Ukupno rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi:	841.626	781.687

Ostala dugoročna rezervisanja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Ostala rezervisanja- sporovi	61.907	-
Ostala rezervisanja- računari	9.789	33.282
Ostala rezervisanja- objekti	256.739	202.390
Ukupno ostala dugoročna rezervisanja:	328.435	235.672

Dugoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 841.626 KM (na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 781.687 KM) odnose na rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih u iznosu od 509.747 KM po MRS-19 i an ostala dugoročna rezervisanja u iznosu od 328.435 KM.

27. Dugoročni krediti

Dugoročni krediti	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Dugoročni krediti u zemlji:		
Nova banka a.d. Banja Luka	1.543.231	3.116.454
<i>Tekuća dospijeca dugoročnih kredita</i>	<i>(1.018.903)</i>	<i>(1.573.223)</i>
Ukupno dugoročni krediti:	524.328	1.543.231

Dugoročni krediti na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 524.328 KM (na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 1.543.231 KM) odnose se na kredit kod Nove banke a.d. Banja Luka za finansiranje obrtnih sredstava, sa rokom od 36 mjeseci i fiksnom kamatnom stopom od 3,85% na godišnjem nivou.

Struktura dospijeca obaveza po dugoročnim kreditima na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine data je u tabeli koja slijedi:

Dugoročni krediti	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Do 1 godine	1.018.903	1.573.223
Od 1 do 2 godine	524.328	1.018.903
Od 3 do 5 godina	-	524.328
Ukupno dugoročni krediti:	1.543.231	3.116.454

28. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Kratkoročni krediti – Addiko banka a.d. Banja Luka	531.861	-
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva za godinu dana	1.018.903	1.573.223
Obaveze po rješenju Poreske Uprave	1.105.264	-
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	2.656.028	1.573.223

Kratkoročne finansijske obaveze na 31. decembra 2018. godine u iznosu od 2.656.028 KM se najvećim dijelom odnose na dospijeeće do godinu dana dugoročnog kredita kod Nove banke a.d. Banja Luka u iznosu od 1.018.903 KM i obaveze po rješenju Poreske Uprave u iznosu od 1.105.264 KM (veza - napomena broj 35).

29. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132.938	144.480
Dobavljači iz Republike Srpske	2.568.927	2.844.854
Dobavljači iz Federacije BiH	375.724	394.987
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	3.389	4.474
Dobavljači iz inostranstva	723.795	747.403
Ostale obaveze iz poslovanja	7.836	8.035
Ukupno obaveze iz poslovanja:	3.812.609	4.144.233

30. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Obaveze za doprinose i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	2.191.904	2.050.392
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	1.825.171	1.729.267
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	186.264	306.445
Obaveze za ostala neto lična primanja	510.434	465.524
Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	108.607	102.128
Obaveze za porez na ostala lična primanja	21.676	21.888
Ukupno obaveze za zarade i naknade zarada:	4.844.056	4.675.644

Obaveze za zarade i naknade zarada na dan 31. decembra 2018. godine se odnose na doprinose na plate za novembar 2018. godine (1.225.208 KM) i bruto platu za decembar 2018. godine (3.618.848 KM). Do dana usvajanja finansijskih izvještaja Društvo je izmirilo sve obaveze po ovom osnovu.

31. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2018.	31.12.2017.
	u KM	u KM
Pasivna vremenska razgraničenja za regres	1.963.114	1.882.487
Obračunati rashodi perioda	1.185.010	765.143
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja	1.474	303
Obračunati prihodi budućeg perioda	-	1.141
Odloženi prihodi i primljene donacije	20.700	1.600
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	3.170.298	2.650.674

Pasivna vremenska razgraničenja na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 3.170.298 KM (na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 2.650.674 KM) odnose se na obračunate troškove za decembar 2018. godinu za koje još uvijek nisu pristigle fakture u iznosu od 1.185.010 KM, potraživanja od radnika u iznosu od 1.474 KM, razgraničenih prihodi po osnovu zapošljavanja radnika 20.700 KM i regresa za 2018. godinu u iznosu od 1.963.114 KM koji nije isplaćen do 31. decembra 2018. godine.

32. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna pozicija na dan 31. decembra 2018. godine u iznosu od 23.007.410 KM (na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od 34.272.017 KM) obuhvataju evidencije zaliha poštanskih maraka i filatelije, kartica dopune Mobis-a, robe koja je predmet posredovanja, lutrije i telekard kartica u depou, transakcioni računi preko kojih Pošte vrše usluge za druga pravna lica, primljene i izdate garancije i mjenice, konta za praćenje štampe obrazaca u dokumentacionom centru.

33. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao opasnost od neusklađenosti dospijuća sredstava i obaveza po izvorima što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Na dan 31. decembra 2018. godine, kratkoročne obaveze Društva su 14.614.323 KM, dok je tekuća imovina iskazana u iznosu od 9.398.931 KM, što ukazuje na činjenicu da su kratkoročne obaveze veće od tekuće imovine za 5.215.392 KM. Zakonom o poštanskim uslugama (član 27. i 28.) definisana je obaveza da Vlada obezbijedi dio neophodnih sredstava za funkcionisanje Društva. U skladu sa navedenim Vlada Republike Srpske i Narodna skupština su u decembru 2018. godine odobrile subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijena.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Društva analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Ukupna zaduženost	3.180.356	3.116.454
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	451.859	(522.089)
Neto zaduženost	2.728.497	2.594.365
Kapital	63.833.104	64.585.610
Ukupan kapital	66.561.601	67.179.975
Pokazatelj zaduženosti	4,10%	3,86%

34. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Prema podacima dobijenim od Oblasti za pravne poslove Pošta Srpske, na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo nema povezana pravna lica.

35. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Društvo je u toku 2018. godine imalo kontrolu Poreske Uprave Republike Srpske. Poreska Uprava je kontrolisala zakonitost poslovanja iz oblasti poreza i doprinosa za period od 01. maja 2014.-30. juna 2018. godine. Nakon obavljene kontrole Poreska Uprava je izdala Rješenje Inspektora Poreske Uprave Republike Srpske broj:06/1.01/0302-456.3.-3852/2018 od 13. novembra 2018. godine, po kojem je naloženo plaćanje ukupno utvrđene poreske obaveze za kontrolisani period od 1.279.896 KM glavnog duga, te 1.399.093 KM kamate, što ukupno iznosi 2.678.990 KM.

Pošte Srpske su uložile Žalbu Ministarstvu finansija Republike Srpske na gore navedeno Rješenje broj 1-1956-2/18 od 03. decembra 2018. Do dana sastavljanja revizorskog izvještaja, Ministarstvo finansija Republike Srpske nije odgovorilo na uloženu Žalbu po navedenom Rješenju.

36. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2018. godine – datuma izvještavanja, do dana odobrenja ovih finansijskih izvještaja ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju ovih finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivanje u ovim finansijskim izvještajima.

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

38. Potencijalne obaveze

Na dan 31. decembra 2018. godine u Poštama Srpske se vodi 26 sudska spora u kojima su Pošte Srpske tužena strana u ukupnoj vrijednosti od 1.944.767 KM. Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudskih sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima.

Društvo je na dan 31. decembra 2018. godine izvršilo rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od 61.907 KM. Rukovodstvo Društva redovno analizira i procjenjuje rizik potencijalnih gubitaka sudskih sporova i smatra da po ovom osnovu ne mogu proisteći materijalno značajni negativni finansijski efekti za Društvo, i da su izvršena rezervisanja u skladu sa najboljom procjenom.

Na dan 31. decembra 2018. godine, Društvo se pojavljuje kao tužilac u 179 sudskih sporova sa ukupnom procijenjenom vrijednosti od 2.725.020 KM (bez kamata).

Odgovorno lice